

SPRÅKET VÅRT

Aristoteles snakket ikke engelsk

Det er som om noen skribenter tror at ved å bruke engelsk så er man nærmere originalen.

Helene Uri
Språkspaltist og
forfatter

Jeg er glad i Frankrike, og jeg er glad i fransk. I sommer leste jeg en artikkel på vg.no om Paris. Noe av det første jeg så, var billedteksten «River Seine er et must på sommeren».

Elven som renner gjennom Paris, heter tradisjonelt Seinen på norsk (uttalen er /senen/). Språkrådet anbefaler Seine. På fransk heter elven La Seine. *River* er engelsk, og jeg forstår ikke helt hvordan det ordet kom med. Litt senere står det at «Notre-Dame ligger plassert langs den nydelige elven Seine River.» Dette er ikke så veldig godt kvalitets-sikret av VGs redaksjon, og det er et eksempel på vår forkjærlighet for alt som er engelsk. Artikkelforfatteren gjør et poeng ut av at hun ikke kan fransk, og at det går fint å snakke engelsk i Paris. Men dette er en tekst i en norsk avis, og da er det fint å skrive norsk.

Engelsk er løsningen. Det er en tendens til at alt på fremmede språk uttales - eller som her: skrives - på engelsk. Kelnere og andre uttaler franske viner med engelsk aksent, slik at vi ikke drikker /sjardâne/ lenger, men /tsjardânei/. Og når vi i norske tekster skal sitere utenlandske forfattere, filosofer eller politikere, så gjøres det ofte på engelsk. Jeg har støtt på engelske sitater av greske filosofer i en ellers norsk tekst, selv om de filosofiske verkene finnes i norsk oversettelse. Det er som om skribenten tror at ved å bruke engelsk så er man nærmere originalen. Akkurat som om Aristoteles snakket engelsk! Vi pynter oss med engelsk der det hadde vært mer naturlig å bruke norsk. I Budapest ligger Halászbástya. På norsk sier vi Fiskerbastionen, men i en storbyartikkel i VG kalles

severdigheten for Fisherman's Bastion. Jeg synes dette er slapt. Jeg har ennå ikke sett Eiffeltårnet omtalt som Eiffel Tower i en norsk avis, men det skjer vel snart.

Engelsk påvirker oss på flere plan. Vi har fått en lang e-post fra en leser som lurer på bakgrunnen for et ord barna hans bruker. Han skriver at i stedet for *kjempebra*, så sier sønnene på åtte og ti år *eid*. Eksempelsetnin-

Vi pynter oss med engelsk der det hadde vært mer naturlig å bruke norsk.

gen hans er «Wow, det er sykt eid, ass!». Han gjetter at det er et ord vi har lånt fra et minoritetsspråk og viser til den muslimske høytiden som heter eid (eller id). Men vi har fått ordet fra engelsk slang. Det er rett og slett verbet *own* som er oversatt til norsk *eie*.

På nettsiden urbandictionary.com kan du finne eksempler på bruk. Den som «eier» noen, har naturlig nok høyere status enn den som er «eid». «Jeg eier deg i poker» betyr altså noe i retning av at «Jeg er mye bedre til å spille poker enn det du er». Etter hvert har

uttrykket glidd over til å bety «utrolig kult», og det er på den måten leserens sønner bruker det.

Morsomme oversettelser. Ord og uttrykk som er oversatt fra engelsk, hører jeg stadig. Noe er fantastisk gøy, og det beskrives som *prisløst*, oversatt fra *priceless* på engelsk. Uttrykket «det gjorde dagen min» - fra «that made my day» - er blitt temmelig utbredt. Og for noen dager siden refererte NRKs USA-korrespondent fra et miljømøte og brukte uttrykket «ta handling». Det høres merkelig ut på norsk, og det er da også en klar angli-sisme, fra «take action».

En annen leser spør: «Hva med å skrive litt om alle de engelske ordene som suser inn i skolen nå som elevene har begynt å bruke iPad?» Videre skriver hun: «Elevene deler lekser med læreren på Showbie, lager BookCreator, er kreative på Puppet Pals, deler filer ved å airdroppe, bruker både Kidspiration og Explain everything, og konkurrerer med hverandre på Mattematch. Lærerne drar på Teachmeet for å dele gode iPad-ideer. Og legger ut ukeplaner på Sharepoint, samt deler info i oppslagstavla på Teams. Noen bruker også One Note.»

Vi sier oss enig med leseren i at dette var nokså overveldende. Som en språklig morsomhet er det fristende å spørre om man bør ta handling. Men vi spør heller på norsk: Er det noe vi kan gjøre?

Eller gjør det ikke noe?

Har du tips til språkspalten?
spraktips@aftenposten.no

Åpner i dag lørdag kl. 12.00

HÅKON GULLVÅG 60 ÅR

Del I: Barndom
NYE MALERIER

Siden forrige utstilling her i 2015 er Gullvåg utnevnt til Kommandør av St. Olavs Orden og har bl.a. stilt ut separat i Amman, Beirut, Roma, Shanghai, New York, Tianjin, Warszawa, Quingdao og Krakow.

Til utstillingen utgis en katalog med tekst av Daniel Johansen. Til 60-årsjubileet har Forlaget Press utgitt en 350-siders bok med tekster av Harald Stanghelle og Svein Olav Hoff.

5. oktober – 27. oktober 2019: Lørdag 11-15. Søndag 12-15. Tirsdag-fredag 11-15.

GALLERI DOBLOUG

St.Olavsgate 13, 0165 Oslo, tlf.22.11.30.96.

www.galleridoblog.no Facebook og Instagram: Galleri Dobloug.

